

Załącznik nr 1 do statutu
Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej Nr 3
w Sokółce

PROGRAM WYCHOWAWCZY

Rozdział I

Cele Programu Wychowawczego szkoły

§1.

1. Głównym celem Programu Wychowawczego jest:
 - 1) wychowanie człowieka pozytywnie ustosunkowanego do siebie, otwartego na ludzi i otaczający świat,
 - 2) ujednoczenie oddziaływań wychowawczych pracowników szkoły, rodziców (prawnych opiekunów) i uczniów.
2. Ustalenia Programu Wychowawczego obowiązują wszystkich pracowników szkoły, uczniów i rodziców (prawnych opiekunów).
3. Zapisy Programu Wychowawczego stosowane są równoległe z zapisami statutu szkoły i nawzajem się nie wykluczają.

Rozdział II

Nauczyciele i inni pracownicy szkoły

§2.

1. Warunkiem stawiania uczniowi wymagań punktualności, obecności na lekcjach jest rzetelne odnotowywanie obecności w dzienniku.
2. Podstawowym obowiązkiem nauczyciela jest punktualne rozpoczynanie i kończenie lekcji oraz solidne przygotowywanie się do zajęć.
3. Każdy pracownik szkoły kieruje się dobrem ucznia i jest do jego dyspozycji, aby prowadzić z nim rozmowy indywidualne.
4. Nauczyciel zachowuje neutralność polityczną w pracy dydaktycznej i wychowawczej (np. nie dopuszcza na teren szkoły polityków w celach agitacyjnych). Nie oznacza to braku rzetelnej obiektywnej informacji i dyskusji na tematy polityczne. Wszelkie ogłoszenia na terenie szkoły mogą się pojawić za wiedzą dyrektora szkoły.
5. Wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swego przedmiotu elementy programu wychowawczego szkoły.
6. Obowiązkiem każdego pracownika jest każdorazowe reagowanie na dostrzeżone dobro i zło w szkole jak i po za nią. Pozytywne zachowania uczniów winny być szeroko promowane. Zastrzeżenia do zachowania uczniów pracownicy mają obowiązek zgłaszać do wychowawcy klasy lub pedagoga szkolnego.
7. Nauczycielowi nie wolno stosować „terroru” jako metody wychowawczej (co nie znaczy rezygnacji ze stawianych wymagań) i stawiać oceny z przedmiotu bezpośrednio za zachowanie ucznia. Winien też przestrzegać w tym względzie zasad zawartych w Statucie szkoły.
8. Zadaniem każdego pracownika szkoły jest także czuwanie nad prawidłowym stylem spędzania przerw przez uczniów np. zwracanie uwagi na: kulturalną postawę, wychodzenie uczniów z klasy, sprawdzanie czym się zajmują w czasie wolnym, ewentualnie czy palą papierosy.
9. Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są do reagowania na niedostosowany do bieżącej pogody ubiór ucznia opuszczającego budynek szkolny (szczególnie podczas złej pogody).
10. Nauczyciele – organizatorzy wycieczek i imprez szkolnych mają obowiązek współdziałać z wychowawcami uczniów, którzy są ich uczestnikami.
11. W nagłych przypadkach uczeń zwalniany jest z zajęć do domu na wniosek pielęgniarki lub wychowawcy klasowego.

§3.

Do obowiązków wychowawcy klasy należy:

- 1) rozpoznanie sytuacji wychowawczej uczniów i poinformowanie uczących nauczycieli o trudnych przypadkach w tym zakresie,

- 2) opracowanie w oparciu o niniejszy Program Wychowawczy szkoły – klasowego planu wychowawczego (w porozumieniu z uczniami i rodzicami /prawnymi opiekunami/), który przedstawia rodzicom podczas pierwszego spotkania w roku szkolnym,
- 3) podejmuje systematyczne wysiłki zmierzające do prawidłowej atmosfery wspólnoty klasowej,
- 4) uczestniczy we wszystkich sytuacjach ważnych dla klasy ujętych w planie wychowawczym,
- 5) kieruje wszystkimi klasowymi wycieczkami wyjazdowymi,
- 6) w miarę potrzeb odwiedza wychowanka w jego miejscu zamieszkania, po uzyskaniu zgody rodziców (prawnych opiekunów) ucznia,
- 7) czuwa nad postępami w nauce i frekwencją ucznia, jest w stałym kontakcie z rodzicami i pedagogiem szkolnym; stara się poznać sytuacje pozaszkolne wychowanka (bierze je pod uwagę przy ustalaniu oceny z zachowania),
- 8) czuwa nad wynikami pracy swoich wychowanków i reaguje w przypadku nie realizowania przez uczących nauczycieli zaleceń specjalistów,
- 9) organizuje klasowe zebrania rodziców (prawnych opiekunów),
- 10) prawidłowo i systematycznie prowadzi dokumentację klasową,
- 11) coroczne zapoznanie rodziców (prawnych opiekunów), podczas pierwszego spotkania z obowiązkami w szkole, przepisami i wymogami, dokumentami obowiązującymi w szkole (statut szkoły, Program Wychowawczy).

Rozdział III

Rodzice (prawni opiekunowie) i uczniowie szkoły

§4.

1. Rodzice (prawni opiekunowie) powinni uczestniczyć w zebraniach organizowanych przez wychowawcę klasy lub dyrektora i prelekcjach poświęconych zagadnieniom wychowawczym.
2. Rodzice (prawni opiekunowie) powinni zawiadamiać wychowawcę o nieobecności ucznia, utrzymywać stały kontakt z wychowawcą dotyczący różnych sytuacji wychowawczych. W przypadku zwolnienia ucznia nawet z części zajęć szkolnych rodzic jest zobowiązany do usprawiedliwienia tej nieobecności.
3. Rodzice (prawni opiekunowie) powinni dbać o odpowiedni strój ucznia oraz o to, aby miał niezbędne przybory szkolne, oraz zmianę obuwia.
4. Rodzice (prawni opiekunowie) powinni na bieżąco zgłaszać do pedagoga szkolnego najdrobniejsze nawet formy przestępczości wśród uczniów.
5. Rodzice (prawni opiekunowie) ponoszą odpowiedzialność finansową za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane przez dzieci w ośrodku.
6. Rodzice (prawni opiekunowie) winni czynnie uczestniczyć w pracach, imprezach i uroczystościach na rzecz klasy i szkoły.

§5.

1. Każdy uczeń postępuje zgodnie z zasadami zawartymi w statucie szkoły.
2. Idealny absolwent szkoły to taki, który będzie:
 - 1) samodzielny:
 - a) orientuje się w otaczającym go świecie, korzysta z różnych źródeł wiedzy, dąży do dalszego rozwoju, umie posługiwać się komputerem,
 - b) aktywnie uczestniczy w życiu społecznym i zawodowym,
 - 2) otwarty:
 - a) dobrze współpracuje w grupie i umiejętnie komunikuje się z otoczeniem,
 - b) potrafi powiedzieć „nie” – jest asertywny,
 - 3) odpowiedzialny:
 - a) potrafi przyznać się do błędów i gotów jest ponieść odpowiedzialność za swoje postępowanie i decyzje,
 - b) potrafi bronić własnego zdania, własnych przekonań,
 - c) w swym działaniu zwraca uwagę na bezpieczeństwo,

- d) dba o własne zdrowie i środowisko, w którym żyje,
 - e) rozróżnia dobre i złe postępowanie,
 - f) dostrzega znaczenie rodziny w życiu swoim i społeczeństwa,
 - g) zna prawa i obowiązki obywatelskie,
- 4) tolerancyjny:
- a) szanuje poglądy i zdanie innych, nie ma uprzedzeń rasowych i religijnych.

Rozdział IV

Główne zadania szkoły

§6.

Główne zadania szkoły:

- 1) stworzenie w szkole atmosfery wzajemnej życzliwości, serdeczności, tolerancji, poszanowania dla drugiego człowieka, widzenia każdego ucznia indywidualnie, wyeliminowanie stresu,
- 2) przeciwdziałanie zjawiskom patologii i demoralizacji wśród młodzieży,
- 3) preferowanie zdrowego stylu życia, stworzenie bezpiecznego środowiska szkolnego,
- 4) wspieranie rodziców (prawnych opiekunów) w ich powinnościach wychowawczych,
- 5) wychowanie w szacunku do tradycji, własnej religii i miłości do ojczyzny,
- 6) opracowanie harmonogramu realizacji zajęć z przeciwdziałania agresji i przemocy.

Ad.1 Stworzenie w szkole atmosfery wzajemnej życzliwości, serdeczności, tolerancji, poszanowania dla drugiego człowieka; widzenie każdego ucznia indywidualnie, wyeliminowanie stresu:

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMIN
Poinformowanie uczniów u kogo mogą szukać pomocy w rozwiązywaniu swoich problemów	1. Informacja na godz. wych. i zajęciach w internacie 2. Spotkanie z pedagogiem szkolnym. 3. Informacje na gazetkach lub plakatach.	wychowawcy klas i internatu pedagog opiekun SU	wrzesień, a następnie w formie przypomnienia w roku szkolnym
Zapoznanie uczniów z częstotliwością klasówek, kartkówek oraz kryteriami oceniania na poszczególnych przedmiotach	1. Informacje nauczycieli przedmiotów na początku roku szkolnego 2. Dyskusje z wychowawcami na godz. wychowawczych	nauczyciele przedmiotów wychowawcy	wrzesień, a następnie w formie przypomnienia w roku szkolnym
Dostosowanie wymagań do możliwości i umiejętności uczniów	1. Przygotowywanie sprawdzianów o różnym stopniu trudności. 2. Zadawanie zróżnicowanej pracy domowej.	nauczyciele poszcz. przedmiotów	cały rok
Traktowanie oceny jako miary i wskazówki do dalszej pracy z uczniem	1. Nie straszyć oceną. 2. Każdorazowo umotywić ocenę.	nauczyciele poszczególnych przedmiotów	cały rok
Wypracowanie wspólnie z uczniami systemu poprawy złych ocen	1. Rozmowy z klasą oraz indywidualne nauczyciela z ucz. 2. Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej uczniom słabym w nauce. 3. Praca indywidualna z uczniem przez pedagoga i psychologa .	nauczyciele przedmiotu. wychowawcy klas i internatu. pedagog, psycholog	cały rok w miarę potrzeb

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMIN
Zwiększenie aktywności uczniów na rzecz szkoły	Działalność w ramach SU,ZHP i istniejących kół zainteresowań – imprezy ogólnoszkolne i akcje	opiekunowie organizacji ucz. na terenie szkoły i internatu	cały rok
Nauka sposobów opanowania emocji i zachowania się w sytuacjach konfliktowych	1.Zajęcia warsztatowe nowoczesnymi metodami na zajęciach lekcyjnych i w internacie 2.Rozmowy indywidualne z uczniem. 3. Zajęcia socjoterapii	wychowawcy klas i internatu wychowawcy pedagog psycholog	Cały rok w miarę potrzeb cały rok
Nauka szacunku i tolerancji do osób starszych i niepełnosprawnych	1.Rozmowy wychowawcy w klasie i internacie 2.Rozmowy indywidualne z uczniem 3. Treści wynikające z odpowiednich lektur i filmów	wychowawcy klas i internatu pedagog nauczyciele przedmiotu	cały rok cały rok wg harmonogramu w planach indywidualnych
Nauka szacunku dla innych wyznań z poszanowaniem wolności sumienia	1.Rozmowy w klasach na ten temat. 2. Zapewnienie uczniom nauki religii różnych wyznań	wychowawcy katecheci księża	cały rok
Rozpowszechnianie wśród uczniów -Deklaracji Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka	1. Zapoznanie uczniów z tymi dokumentami. 2. Dyskusje na zajęciach lekcyjnych i w grupach internackich	wychowawcy klas i internatu pedagog	cały rok
Przeprowadzenie rozeznania przez wychowawców potrzeb swoich uczniów i ich środowisk rodzinnych	1. Rozmowy z uczniami i ich rodzicami/prawnymi opiekunami/ 2.Wizyty w domach uczniów. 3. Stały kontakt z rodziną.	wychowawcy klas i internatu pedagog	cały rok
Traktowanie uczniów życzliwie i z „sercem”	1.W rozmowach z uczniami docenić ich dobre strony i godność osobistą. 2.Zwiększać wiarę uczniów we własne „ja”- dowartościowywać.	wszyscy nauczyciele, wychowawcy i pracownicy szkoły	cały rok
Współpraca z organizacjami pomagającymi rodzinie i dziecku	Typowanie uczniów do sponsorowania obiadów przez Opiekę Społeczną	kierownik internatu wychowawcy klas i internatu	cały rok

Ad. 2. Przeciwdziałanie zjawiskom patologii i demoralizacji wśród młodzieży:

Zapobieganie zjawiskom demoralizacji: -palenie papierosów -agresja -wulgaryzmy -niszczenie sprzętu szkolnego -inne uzależnienia oraz -profilaktyka antyalkoholowa	1.Zintensyfikowanie pełnienia dyżurów nauczycielskich i zwracanie uwagi co dzieje się poza szkołą.	nauczyciele, wychowawcy internatu	cały rok
	2.Reagować nawet na najmniejsze przewinienia- rozmowy indywidualne.	wszyscy pracownicy szkoły	cały rok
	3. Sprawdzając obecność na każdej lekcji, nie zwalniać z lekcji bez ważnej przyczyny.	nauczyciele	cały rok
	4.Wprowadzić apele w szkole w celu promowania dobrych zachowań ucz. i piętnowania negatywnych.	nauczyciele pedagog	w miarę potrzeb
	5.Współpracować z Policją Sądem i Kuratorami w celu rozpoznania środowiska i aktualnych problemów patologicznych.	wychowawcy klas i internatu, pedagog	w miarę potrzeb
	6.W sposób zdecydowany reagować na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie w szkole.	wszyscy pracownicy szkoły	
	7.Prowadzić działania wychowawcze kształtujące u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów karalnych	wychowawcy pedagog	cały rok
Zaangażowanie uczniów w działalność pozalekcyjną szkoły	1. Stworzenie możliwości „wykazania się” dla każdego ucznia. 2. Działalność uczniów w kołach zainteresowań i w sporcie. 3. Zaangażowanie uczniów w działalność SU.	nauczyciele i wychowawcy internatu	cały rok
Traktowanie uczniów trudnych z wyrozumiałością	1.Zwiększać wiarę ucznia we własne siły i możliwości pozytywne, nie poniżać. 2.Nie stwarzać sytuacji, która wywołuje bunt i agresję. 3. Dostrzegać najmniejsze symptomy poprawy – chwalić.	nauczyciele wychowawcy internatu i inni pracownicy szkoły psycholog	cały rok w ciągu roku w miarę potrzeb
Pomoc psychologiczna uczniom sprawiającym trudności wychowawcze	1.Rozmowy indywidualne. 2.Rozmowy w obecności rodziców i dyrektora szkoły.		

Ad. 3. Nauka i preferowanie zdrowego stylu życia; stworzenie bezpiecznego środowiska szkolnego:

Wychowanie prozdrowotne i ekologiczne	1.Kształtowanie nawyków zdrowotnych i higienicznych na zajęciach lekcyjnych i internackich. 2. Wykorzystanie zakresu edukacyjnego na różnych przedmiotach. 3.Wizualna promocja zdrowia i ochrony środowiska w formie gazetki ściennych. 4.Spotkania uczniów pielęgniarką szkolną.	Wychowawcy klas i internatu pielęgniarka n-le przedm.	w ciągu roku szkolnego
---------------------------------------	--	---	------------------------

Działania mające na celu zapobieganie oraz korekcji wad postawy uczniów	1. Prowadzenie gimnastyki korekcyjnej. 2. Dopasowanie wielkości ławek i krzeseł do wzrostu dzieci.	n-l gimnastyki korekcyjnej wychowawcy	w ciągu roku
Preferowanie zdrowego żywienia oraz zdrowego stylu życia	1. Pogadanki na temat zdrowego odżywiania się. 2. Rozwijanie umiejętności walki ze stresem. 3. Upowszechnianie wiedzy z zakresu zagrożeń nałogami: tytoniowym, alkoholowym i narkotykowym. 4.Higienu pracy i nauki.	wychowawcy klas i internatu psycholog	w ciągu roku
Zajęcia rekreacyjno sportowe. Imprezy międzyklasowe i międzyszkolne.	1. Udział w zajęciach sportowych wg kalendarza imprez	wychowawcy, n-le w-fu wychowawcy	w ciągu roku szkolnego
	2.Dzień sportu szkolnego.		czerwiec
	3.Zorganizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych w internacie.	wychowawcy internatu	w ciągu roku
Wycieczki	Poznanie najbliższej okolicy, regionu	nauczyciele, wychowawcy	w ciągu roku
Bezpieczna droga do szkoły i bezpieczne przebywanie w szkole	1.Pogadanka na temat bezpiecznego poruszania się na drogach i korzystania ze środków komunikacji.	wychowawcy klas i internatu pedagog	w miarę potrzeb
	2. Zapoznanie uczniów z regulaminem korzystania z pracowni szkolnych i internackich oraz sali gimnastycznej.	n-le przedmiotu wychowawcy internatu	wrzesień
	3.Kontrola dyżurów pełnionych przez uczniów w stołówce i na korytarzach.	wychowawcy	cały rok
	5.Pełnienie dyżurów na terenie szkoły przez nauczycieli.	wszyscy nauczyciele	cały rok

Ad. 4. Wspieranie rodziców w ich obowiązkach wychowawczych:

Zaangażowanie rodziców w pracę wychowawczą klasy i szkoły mając na uwadze rozwój dziecka w przyjaznym i bezpiecznym i zdrowym środowisku w poczuciu więzi z rodziną	1.Włączyć rodziców do organizowania imprez szkolnych.	wychowawcy	cały rok
	2.Przeprowadzanie zebrań klasowych "inaczej": - zajęcia w kręgu - spotkanie przy herbatce	wychowawcy	w miarę potrzeb
	3.Imprezy integrujące nauczycieli i rodziców, zapraszanie rodziców na wszystkie imprezy szkolne	wychowawcy	w ciągu roku szkolnego
Umożliwienie rodzicom obserwacji ich dziecka na zajęciach szkolnych i pozaszkolnych	1.Kontynuowanie „dni otwartych” dla rodziców /prawnych opiekunów/	dyrektor szkoły	w miarę potrzeb
	2.Zapraszania rodziców / prawnych opiekunów / na uroczystości szkolne gdzie mogą podziwiać występy swoich dzieci.	wychowawcy	w ciągu roku
Pedagogizacja rodziców (prawnych opiekunów)	Organizowanie spotkań z rodzicami / prawnymi opiekunami /, poruszanie tematyki wychowawczej.	wychowawcy klas i internatu	w miarę potrzeb
Działalność rodziców (prawnych opiekunów) w radzie rodziców	Wspieranie finansowe działalności szkolnej.	przewodniczący rady rodziców	w miarę potrzeb

Ad.5 Wychowanie w szacunku do tradycji, własnej religii i miłości do ojczyzny:

Wyrobienie poczucia patriotyzmu i szacunku do symboli i tradycji narodowych przy jednoczesnym otwarciu się na wartości Europy	1.Organizowanie apeli, wg szkolnego terminarza 2. Działalność szkolnego Klubu Europejskiego	nauczyciele, wychowawcy	w ciągu roku
Poznanie województwa podlaskiego i innych regionów naszego kraju	1. Wycieczki krajoznawcze mające na celu poznanie zabytków, parków i kultury naszego kraju. 2. Konkursy na temat wiedzy o województwie podlaskim.	wychowawcy	w ciągu roku szkolnego
Zapewnić uczniom nauczanie religii różnych wyznań zgodnie z życzeniem rodziców (prawnych opiekunów)	Nauka katechezy katolickiej i prawosławnej	księża katecheci	
Rozwijanie szkolnej samorządowości uczniów	1. Wybory opiekuna SU 2. Działalność SU wg odrębnego regulaminu.	dyrektor opiekun SU	wrzesień cały rok
Realizacja zadań określonych w podst. dokumentach szkoły.	1.Ujęcie problematyki wychowawczej w rozkładach nauczania wszystkich bloków tematycznych i planach wychowawczych.	wszyscy nauczyciele i wychowawcy	I, II półrocze
	2.Realizacje zadań wychowawczych eksponować w formie wizualnej i wystroju szkoły odzwierciedlając specyfikę i jej charakter.	wszyscy n-le i wychowawcy	w ciągu roku szkolnego